

**SDĚLENÍ ZE SYMPOSIA
„PRVNÍ POMOC Z HLEDISKA SPOLEČENSKÉHO“,
USKUTEČNĚNÉHO V BRNĚ VE DNECH 1. A 2. ŘÍJNA 1969**

*Pořádajícími organizacemi byly: ÚV České socialistické akademie,
Traumatologický ústav, ČSČK, ministerstvo zdravotnictví*

První den

Doc. dr. Kroupa podal přehled o současném stavu úrazovosti a doložil vzrůst zejména dopravních úrazů na základě statistik.

Dr. Honsa hovořil o současném stavu v poskytování první pomoci. Staré náznakové karty (talóny) vycházejí z izolovaných poranění, dnes hlavně sdružená poranění, kombinovaná. Je zapotřebí, aby co nejvíce lidí ovládalo první pomoc. Dnes má asi 30 % společnosti aktivní znalosti, 40 % ví o zásadách. První pomoc se omezuje někdy tím, že se čeká dokonalejší pomoc v nemocnici. Pro výcvik stačí 8 hodin, chybí ale opakování úkonů.

Doc. dr. Pokorný vysvětlil nové požadavky na resuscitaci. Dnes se smrt uznává teprve po zničení mozku hypoxií, tj. asi 4 minuty po klinické smrti podle dřívějšího pojetí. Resuscitace dnes vyžaduje: předejít selhání dýchání a krevního oběhu. Pomoc poskytnout v jakémkoli prostředí a bez pomůcek (dýchání z plic do plic, nepřímá masáž srdce), zahájit do 4 minut. Schéma postupu: uvolnit dýchací cesty, polohovat hlavu, umělé dýchání z plic do plic, kontrola tepu na velkých tepnách, nepřímá masáž srdeční. Pohotovostní automobily mají dávat možnost pomoci za jízdy, u nás taková auta nejsou. Výuka první pomoci ve školách, měla by se provádět u řidičů motorových vozidel s využitím loutky, diafilmů, filmů.

Dr. Štěpán shrnul právní hlediska při poskytování první pomoci. § 207: Kdo neposkytne pomoc, může být trestán trestem do 6 měsíců (laik), popř. do 1 roku odnětí svobody (zdravotník). Zákon 20/66 ukládá občanům poskytnout pomoc, kde je nebezpečí života nebo vážné poruchy zdraví. Každý poskytuje pomoc podle své erudice, za následky chyb není trestán. Při nehodách napřed pomoc, pak vyšetření. O péči na závodech píše Věstník 45/67, resuscitace je zajišťována v nemocnicích podle směrnic MZd 11/66. Za způsobenou škodu nemocnému zodpovídá organizace i pracovník.

Doc. dr. Taufrová probírala problematiku zdravotnické výchovy obyvatelstva. Upozornila na formy školení dětí i dospělých a na velkou zásobu filmů této problematiky. Jako požadavek postavila 1. potřebu sestavit doktrínu první pomoci, 2. dát normu zásad první pomoci pro obyvatelstvo, 3. internátní školení zaměřit na děti, dorost, pedagogy, 4. stanovit obecně platné zásady první pomoci pro obyvatelstvo, 5. vycházet vždy z aktuálních věcí, které vidí chirurg při své práci.

Dr. Rošický seznámil se systémem školení v první pomoci v Červeném kříži, a to jednak za první republiky, jednak také dnes. Základní kurs je PZO, základní zdravotnická příprava 26 hodin, vyšší jsou kursy pro členy zdrav. družin, speciální kursy pro dobrovolné sestry a doškolovací kursy. V rámci CO jsou zvláštní kursy pro mládež.

Dr. Valeš pohovořil o etických aspektech první pomoci. Přednáška nepřítomného dr. Adamce na toto téma byla účastníkům rozdána.

Prof. Čársky podal krátkou zprávu o účasti na sjezdu první pomoci v Haagu. Byla založena mezinárodní organizace pro svépomoc a první pomoc. Z výstavy techniky Červeného kříže ho zaujaly izolační přikrývky, které chrání proti vlhku, chladu, teple a dají se složit na velikost balíčku cigaret, a nová nosítka, která se zasunou pod raněného bez změny jeho polohy, jsou prý nezbytná pro záchrannou službu, např. při odvozu poranění páteře a rozsáhlejších zlomenin.

V ukázce zdravotnické techniky byly brašny k poskytování pomoci, osvětový materiál, prostředky k imitaci poranění švédské a naší provenience, resuscitační loutky.

Bylo promítnuto několik starších i novějších filmů o poskytování první pomoci a dýchání z plic do plic.

Druhý den byla diskuse, v níž vystoupilo asi 14 účastníků. Hovořilo se o první pomoci u ministerstva vnitra, k problematice první pomoci na závodech, o výsledcích celostátní ankety o první pomoci, o pomoci v zemědělství, o výchově na školách, o potřebném zdravotnickém materiálu a odsunové technice.

Na závěr byla schválena rezoluce o 12 bodech:

1. Dokončit zpracování jednotné doktríny první pomoci.
2. Vytvořit komplexní systém evidence a údaje statisticky zpracovávat.
3. Podpořit úsilí Čs. červeného kříže o rozšíření znalostí první pomoci mezi obyvatelstvo.
4. Vyžadovat širokou propagaci a začlenění sdělovacích prostředků.
5. Působit na veřejnost, aby se dospělo od lhostejnosti k pohotovosti a ochotě poskytovat první pomoc.
6. Podpořit nábor občanů do kursů Čs. červeného kříže.
7. Přednostně zavést výuku u skupin obyvatel, které přicházejí nejvíce do styku s úrazy [závody, doprava, MV, MNO] a znalosti zajišťovat přezkoušením.

8. Dbát o soustavnou výchovu mládeže na školách. Vybavit je lidmi a pomůckami.
9. Zavést i výuku na vysokých školách (lékařské fakulty).
10. Rozšířit znalosti příslušných předpisů na závodech. Zpracovávat konkrétní traumatologické plány.
11. Revidovat standardní vybavení pomůcek k první pomoci.
12. Energicky vyžadovat výrobu a rozdělení pomůcek pro výuku.

Požadavky budou předkládány příslušným resortům. Cílem je na základě socialistického humanismu splnit jeden ze základních úkolů, který má etické a ekonomické důsledky pro společnost, s podporou politických a státních orgánů. K uskutečnění může dojít jen ve spolupráci Čs. červeného kříže s příslušnými orgány.

MUDr. Jaroslav K o č í
VLVDÚ Hradec Králové